

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Zákon o e-Governmente

Ambície a realita

Kongres ITAPA - október 2013
Bratislava

Ján Hochmann, Marek Kálavský,
Pavol Frič

Obsah

- 1. Príprava návrhu zákona**
- 2. O čom sme najviac diskutovali**
- 3. Ďalšie procesy po prijatí zákona**

1. Príprava návrhu zákona

- **Proces prípravy**
 - **Zdĺhavý a komplikovaný** (pôvodne 3 verzie návrhu, II. verzia skončila v MPK, III. verzia – príprava od konca roku 2011)
 - **August 2012: pracovná verzia, pred-pripomienkové konanie širokého spektra subjektov, použitá forma diskusného fóra**
 - Nosné rezorty/inštitúcie – MV SR, MS SR, NBÚ, ÚV SR,
 - Iné zoskupenia – ZMOS, Banková asociácia Slovenska, ITAS, SOIT a pod.
 - **Vstup návrhu do MPK od 7. 2. – 27. 2. 2013**

Pripomienkové konanie

- **Charakter pripomienok z pohľadu obsahového:**
 - vznesené za účelom *skvalitnenia obsahu* zákona,
 - vznesené z *neznalosti* riešenej problematiky,
 - *rozporuplné*, to znamená, že pripomienkujúce subjekty sa rozporovali medzi sebou navzájom
 - pripomienky, kde povinné subjekty žiadali *posun termínov* z obavy nenaplnenia termínu účinnosti z dôvodov nepripravenosti prostredia (vrátane neukončených projektov OPIS)
 - pripomienky žiadajúce *výnimky zo zákona*, resp. z jeho častí

- **Spracovanie pripomienok** (rozporové konania do júna 2013)
 - Snaha o dodržanie navrhutej línie, dohodnutej filozofii a logike
 - snaha eliminovať špecifické predstavy, požiadavky a technológie, dodržať všeobecné a technologicky neutrálne riešenia
- **Legislatívna rada vlády**
- **Pracovné výbory NR SR**
- **Schválenie návrhu zákona** (č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente)
(4.9.2013 v NR SR, hlasovanie: 147 prítomných/za 108/proti 1/zdržalo 38)
- **Nadobudnutie účinnosti zákona od 1. novembra 2013**

2. O čom sme najviac diskutovali

Základná filozofia

- ako zákon zakomponovať do existujúcej legislatívy
 - nechceme meniť existujúcu štruktúru legislatívnych predpisov a procesy, iba doplniť možnosť elektronickej alternatívy pre výkon
 - elektronický výkon verejnej moci je primárny pre orgány verejnej moci a voliteľný pre „používateľov“ – PO a FO
 - dosiahnuť „vynútiteľné“ zníženie administratívneho zaťaženia
- ako definovať elektronický výkon verejnej moci
 - výkon verejnej moci prostredníctvom elektronickej komunikácie (výmena elektronických správ)
 - pojmy elektronického podania a elektronickej úradnej listiny
 - elektronický formulár ako základ pre elektronickú komunikáciu

Základná architektúra pre eGovernment

• jasné hierarchické členenie

- prístupové body (pre používateľov), spoločné moduly (zdieľanie spoločnej funkcionality) a agendové (vecné) systémy
- flexibilita budovaných riešení
 - možnosť využitia UPVS a jeho funkcií, alebo budovanie vlastných portálov

• komfort/dostupnosť vs. bezpečnosť služieb

- IOM a spôsob „ochrany“ týchto procesov, nakoľko pracovník IOM je zo zákona oprávnený konať v mene inej osoby
- povinnosť realizovať úkony cez IS IOM, ktorý zabezpečí zaznamenávanie všetkých úkonov

Identita, autentifikácia, autorizácia

• Identita/identifikácia

- nebola ambícia zavádzať nové identifikátory
 - využívajú sa identifikátory definované existujúcou legislatívou
 - nie sú vylúčené legislatívne zmeny v budúcnosti (napr. zavedenie BIFO)
- zákon explicitne nezavádza SIFO, ale ponecháva rezortom používať aj vlastné identifikátory

• autentifikácia

- ako základný autentifikátor definované eID
- pôvodne sme navrhovali vydanie (povinné) alternatívneho autentifikátora (napr. pre prístup k službám UPVS hneď), výsledkom kompromisu splnomocňovacie ustanovenie MV SR vydat' podrobnosti
- rezort môže zaviesť aj vlastný autentifikátor, avšak musí akceptovať aj autentifikátor podľa tohto zákona, resp. Vyhlášky MV SR

- **autorizácia**
 - **autorizácia bola jednou z najviac diskutovaných tém, najmä v kontexte používania ZEP**
 - **súladi s pripravovaným nariadením EP**
 - default pre autorizáciu je ZEP (legislatívne pokrytý)
 - ponechanie priestoru pre iné autorizačné mechanizmy - avšak zákon povoľuje zaviesť v špecifickej legislatíve aj iné spôsoby autorizácie pre konkrétne procesy (v zodpovednosti príslušného orgánu)
 - ale !!! - povolené spôsoby autorizácie zverejní MV SR vo vyhláske (aby sa nezavádzali neobmedzene nové spôsoby autorizácie úkonov)
 - **nebola ambícia zákonom kodifikovať nové mechanizmy autorizácie**
 - biometrický podpis
 - „dôveryhodný“ elektronický podpis
 - tu bola ponechaná nezávislá legislatívna iniciatíva iným tvorcom

Elektronická schránka a doručovanie

•elektronická schránka

- chápaná ako miesto pre elektronické doručovanie
 - na rozdiel od modelu ČR, kde je miestom realizovania podania
 - nie je to archív dokumentov
- povinnosť/dobrovoľnosť aktivácie elektronickej schránky

•umiestenie elektronickej schránky

- PO, FO majú elektronické schránky na UPVS
- OVM môžu mať na UPVS, alebo si ju môžu prevádzkovať sami
- otvorenosť do budúcnosti pre poskytovateľov dôveryhodnej služby elektronického doručovania všeobecne (bude treba samostatný zákon)

- **elektronické doručovanie**
 - **moment doručenia správy**
 - ak ide o orgán verejnej moci - uloženie elektronickej správy do elektronickej schránky
 - ak ide o občana - jednotná fikcia doručenia, spojená s márnym uplynutím úložnej lehoty 15 dní
 - doručenie do vlastných rúk - potvrdenie doručky prostredníctvom funkcie spojenej s doručenkou
 - **ponechávame existujúce ustanovenia pre plynutie termínov,**
 - **pre doručenie a dôsledky platia ustanovenia špecifickej legislatívy (napr. nemožnosť spochybnenia doručenia pri rozvode, ...)**

Platby

• základná myšlienka - zovšeobecnenie používaného konceptu pre on-line platby

- legislatívne definovanie „prebratia“ zodpovednosti za úhradu poplatku akreditovaným platcom po zaslaní záväznej informácie o úhrade

• pôvodne navrhovaný „otvorenejší“ koncept akreditovaného platcu

- ktorý však bol zjednodušený akreditačnou schémou postavenou na akreditačnej schéme NBS
- možnosť „otvoriť“ pre nové platobné mechanizmy v budúcnosti (akreditácia nových platcov pre iné typy platieb – vernostné systémy a pod.)

Referenčné registre a údaje

- na rozdiel od pôvodného zámeru nie je zavedený pojem základného registra
- pojem referenčného registra a údaj sa dá chápať dynamicky – zoznam referenčných registrov je možné rozširovať v čase keď:
 - register garantuje platné a úplné údaje v elektronickej forme
 - je k dispozícii elektronické rozhranie na prístup k údajom
 - flexibilita – zoznam vydávaný Vyhláškou MF SR raz ročne
- pojem referenčného údaj je významným krokom k znižovaniu administratívneho zaťažovania – povinnosť používania referenčných údajov
- diskusia o koncepcii „master-data-management“ (register registrov)

Riešenie praktických problémov s používaním zaručeného elektronického podpisu

- **automatizovaná autorizácia úkonov právnickou osobou**
 - problém – zaručený elektronický podpis je určený pre fyzickú osobu a sú definované povinnosti osoby pri jeho vytváraní (problém ž automatizáciou tohto procesu – napr. pri vytváraní odpisov IS VS)
 - riešenie – definovanie pojmu zaručenej elektronickej pečate – určené pre právnické osoby a možnosť automatického vytvárania
- **riešenie problémov s oprávneniami pri autorizovanom úkone**
 - problém – akým spôsobom overovateľ zistí, že osoba ktorá vykonala autorizáciu úkonu má k realizácii úkonu oprávnenie
 - riešenie – uvedenie oprávnenia držiteľa v certifikáte (mandátny certifikát)

- **on-line overovanie v kontexte implementácie on-line služieb**
 - **problém – on-line overovanie platnosti (CRL, resp. nedostupnosť OCSP na celej certifikačnej ceste)**
 - **riešenie – použitie zoznamu platných systémových kvalifikovaných certifikátov používaných overovaní platnosti zaručenej elektronickej pečate pri vzájomnej komunikácii orgánov verejnej moci prostredníctvom modulu úradnej komunikácie**

3. Ďalšie procesy po prijatí zákona

- **Reálna práca začína až teraz !**
 - dopracovať vykonávacie predpisy, ktoré spresnia vybrané aspekty/postupy aplikácie zákona
 - zosúladiť legislatívu s princípmi Zákona o eGovernmente
 - reálne vybudovanie elektronických služieb (prostredie/projekty/OPIS)
 - rozširovanie pôsobnosti definovaných princípov

- **Vypracovanie vykonávacích predpisov/vyhlášok**

MF SR:

- zoznam referenčných registrov
- náležitosti prevádzky IOM a sadzobník úhrad
- úprava náležitostí zaručenej konverzie
- podrobnosti o elektronických formulároch
- formát elektronických správ

UV SR:

- podrobnosti o prístupe do elektronickej schránky a jej úložnej kapacity
- povinnosti orgánov verejnej moci pri tvorbe informačného obsahu UPVS a publikovaní elektronických služieb na UPVS
- sadzobník úhrad za činnosť UPVS a spoločných modulov
- funkcionality UPVS a spoločných modulov nad rámec stanovený zákonom

MV SR:

- alternatívny autentifikátor - podrobnosti
- autorizácia - uznané spôsoby

NBU: *(novelizácia zákona 215/2002 Z.z o elektronickom podpise)*

- náležitosti elektronickej pečate
- náležitosti systémových certifikátov a publikovanie zoznamu kvalifikovaných systémových certifikátov orgánov verejnej moci
- náležitosti mandátnych certifikátov a publikovanie zoznamu oprávnení
- elektronická značka

- **Zosúlad'ovanie legislatívy**
- postupná zmena procesných predpisov (všetky orgány verejnej moci)
 - potreba zosúladenia s ustanoveniami zákona o eGovernmente
 - zmena procesných a vecných náležitostí (napr. v nadvaznosti na referenčné údaje a registre)
- **Budovanie elektronických služieb**
- Vytvorenie riešení zakotvených v zákone (moduly ÚPVS, elektronické schránky, rezortné portály, projekty, ...)

Ďakujeme za pozornosť

